

A biztosítási adó szabályai 2016.

2013. január 1-jei hatállyal került bevezetésre a biztosítási szektort terhelő különadó, a biztosítási adó, amelynek megfizetése mentesíti a biztosítókat a pénzügyi szervezetek különadója és a tűzvédelmi hozzájárulás megállapítása alól. A biztosítási adó szabályait a 2012. évi CII. törvény (a továbbiakban: Batv.) tartalmazza. Az adóból származó bevétel a központi költségvetést illeti meg.

1. Az adókötelezettség tárgya, az adóalany

Adóköteles a biztosítási szolgáltatás – a Batv. alkalmazásában a casco biztosítás, valamint a vagyon- és balesetbiztosítás – *nyújtása*, ha a kockázat felmerülésének helye¹ Magyarország (Batv. 2. §).

Nem kell biztosítási adót fizetni a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás, a betegségbiztosítás², a mezőgazdasági biztosítás³ után.

Casco biztosítás⁴	Vagyon- és balesetbiztosítás⁵
<u>Szárazföldi jármű-casco</u> (szárazföldi gépjárművekben, nem gépi meghajtású szárazföldi járművekben, bekövetkezett károk)	<u>Balesetbiztosítás</u> (ideértve a munkahelyi balesetet és a foglalkozási megbetegedést is)
<u>Sínpályához kötött jármű-casco</u> (sínpályához kötött járművekben bekövetkezett minden kár, veszteség)	<u>Szállítmányra kötött biztosítás</u> (beleértve árukat, poggyászokat és valamennyi más vagyontárgyat) ⁶
<u>Légijármű-casco</u> (a légi járművekben bekövetkezett minden kár, veszteség)	<u>Tűz- és elemi károkra vonatkozó biztosítás</u> (valamennyi vagyoni kár, amelynek okozója tűz, robbanás, vihar, viharon kívüli, egyéb természeti (elemi) kár, atomenergia, földcsuszamlás, talajsüllyedés, földrengés)
<u>Hajó (tengeri-, tavi és folyami vagy csatornán használt jármű) casco</u>	<u>Egyéb vagyoni károk⁷</u>

¹ a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) 4. § (1) bekezdés 62. pont b) alpont

² Bit. 1. számú melléklete A) részének 2. pontja szerinti biztosítási ágazat

³ a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény szerinti mezőgazdasági biztosítás

⁴ Bit. 1. melléklet A) rész 3-6. pontjai szerinti ágazatok

⁵ Bit. 1. melléklet A) rész szerinti ágazatok, kivéve 3-5. pontokat

⁶ a szállított árukban vagy poggyászokban keletkezett károk, függetlenül a használt szállítási eszköz típusától

⁷ pl. jégeső, fagy okozta kár, illetve a lopás okozta kár

	<u>Szárazföldi járművekkel összefüggő felelősségbiztosítás</u> ⁸ (beleértve a fuvarozó felelősségét)
	<u>Légi járművekkel összefüggő felelősségbiztosítás</u> (beleértve a fuvarozó felelősségét)
	<u>Tengeri, tavi és folyami és csatornán használt járművekkel összefüggő felelősség</u> (beleértve a fuvarozó felelősségét is)
	<u>Általános felelősségbiztosítás</u> ⁹
	<u>Hitelbiztosítás</u> (ide tartozik: általános fizetéseképtelenség, exporthitelezés, részletfizetési ügylet, jelzálog-hitelezés, mezőgazdasági hitelezés)
	<u>Kezesség, garancia nyújtása</u>
	<u>Különböző pénzügyi veszteségekre kötött biztosítás</u> ¹⁰
	<u>Jogvédelmi biztosítás</u> (jogi költségek és perköltségek) ¹¹
	<u>Segítségnyújtás</u>

A kockázat felmerülésének helye (kötelezettségvállalás tagállama nem életbiztosítási ágához tartozó biztosítási ágazatok esetén):

- ingatlan(ok) és az ezekben található ingóságok biztosítása esetén, ha ezeket ugyanaz a biztosítási kötvény fedezi, az a tagállam, ahol az ingatlan található,

⁸ de ide nem értve a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást, az után ugyanis nem kell biztosítási adót fizetni

⁹ például a környezetszennyezéssel kapcsolatos felelősségbiztosítás

¹⁰ pl. foglalkoztatással összefüggő kockázatok, előre nem látható üzleti mellék- és többletköltségek, nyereségkiesés

¹¹ A jogvédelmi biztosítás a jogi eljárási költségek viselésére és a biztosítási fedezetből fakadó más szolgáltatások nyújtására vonatkozó kötelezettség díj ellenében történő elvállalása, így különösen

- a biztosított által elszenvedett kár és a részére járó sérelemdíj peren kívüli egyezséggel vagy polgári, illetve büntetőeljárás során történő megtérülésének biztosítása,

- a biztosított polgári, büntető-, közigazgatási hatósági vagy egyéb eljárásban, illetve a biztosítottal szemben támasztott kártérítési és sérelemdíj iránti igény esetében való védelme vagy képviselése

- bármely fajta jármű biztosítása esetén azon tagállam, amely a Gfht.-ben¹² meghatározott kötelezettségvállalás országának minősül,
- legfeljebb 4 hónapos tartamú, utazási és szabadság alatti kockázatok biztosítására szóló szerződés esetén - tekintet nélkül az érintett biztosítási ágazatra - az a tagállam, amelyben a szerződő fél a szerződést megkötötte,
- minden egyéb olyan esetben, amely nem tartozik kifejezetten az előző pontok hatálya alá, az a tagállam, amelyben a szerződő állandó tartózkodási helye van, vagy ha a szerződő jogi személy, az a tagállam, amelyben ezen jogi személynek az a telephelye található, amelyre a szerződés vonatkozik.

Az adó alanya a biztosító, ideértve az Európai Gazdasági Térség tagállamában székhellyel rendelkező vagy a Bit. szerinti harmadik országbeli biztosító magyarországi fióktelepét, illetve a határon átnyúló biztosítási szolgáltatást nyújtót is az adóköteles biztosítási szolgáltatása tekintetében (Btv. 3.§).

2. Az adó alapja és az adó mértéke¹³, a biztosítási díj elszámolása

Adóalap:

Az adó alapja a biztosítási díj (Btv. 1. § 7. pont).

Ide tartozik a biztosító által a biztosítási szolgáltatások körébe tartozó biztosítások után a számviteli jogszabályok alapján elszámolt bruttó díj, ide értve a számviteli jogszabályok alapján nem bruttó díjként elszámolt, de a biztosítási szolgáltatás fedezeteként a biztosítási szolgáltatás ellenértékének minősülő értéket.¹⁴

Nem képez adóalapot a mezőgazdasági biztosítás bruttó díja, illetve a más biztosító társaságtól viszontbiztosításba¹⁵ vett biztosítások állományából kapott – bruttó díjbevételeként elszámolt – díjbevétele.

Amennyiben a biztosító egy biztosítási jogviszony keretében több, biztosítási adó-köteles szolgáltatást nyújt vagy adóköteles biztosítási szolgáltatást és más biztosítási szolgáltatást (pl. betegségbiztosítás) együttesen nyújt, a biztosítási díj az adóköteles biztosítási szolgáltatásonként elkülönítetten megállapított díj.

Biztosítási díj elszámolása:

A biztosítási díjakat a biztosítók éves beszámoló készítési és könyvvizelési kötelezettségének sajátosságairól szóló 192/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 2. számú melléklete alapján kell elszámolniuk a biztosítóknak. Ennek tekintetében van

¹² a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény

¹³ Btv. 5. § (1)-(2) bekezdések

¹⁴ elsősorban a befektetésekkel kombinált ún. unit-linked életbiztosításoknál fordul elő, hogy a biztosító kockázatvállalása a biztosítási díjjal fedezett kockázatok mellett más kockázatokra is kiterjed (pl. baleseti kockázat). Ennek fedezetét az biztosítja, hogy a biztosítás megtakarítási részéből a biztosító költségei ellentételezésére egy bizonyos összeget elvon. Ezen összeg kvázi biztosítási díjként szolgál, így szintén az adóalap részét képezi.

¹⁵ viszontbiztosítási tevékenységnek minősül a biztosító vagy viszontbiztosító, továbbá harmadik országbeli biztosító vagy viszontbiztosító által vállalt kockázat egy részének vagy egészének szerződésben meghatározott feltételek alapján, díjfizetés ellenében történő átvállalása [Bit. 4. § (1) bekezdés 112. pont]. Viszontbiztosításból származó díj: a viszontbiztosításba vételi szerződésekben kimutatott a viszontbiztosítási állomány díjából a kockázat átvállalásáért kapott díj (ld. kormányrendeletben).

jelentősége, hogy az adót a biztosítási díj(részlet) elszámolása hónapját követő hónap 20. napjáig kell megállapítani. A biztosító a díjbevétel elszámolása tekintetében két lehetőség közül választhat¹⁶:

a) a biztosítási díjbevételét folyamatosan, az érvényes szerződések szerinti esedékesség időpontjában számolja el, a szerződés szerint várható összegben. A szerződések megszűnésének alkalmával, a megszűnés hónapjában a már elszámolt bevételt, a megszűnés hatályának időpontjára vonatkoztatva kell csökkenteni;

b) a biztosítási év folyamán a díjbevételt a pénzügyi realizálás időpontjában számolja el. Az év zárásakor elszámolja a mérlegfordulónapon érvényes szerződések fordulónapig esedékes, de pénzügyileg nem realizált bevételét, egyidejűleg megszünteti az előző évi záráskor ugyanilyen címen elszámolt bevételt.

Példa:

A biztosító az a) pontban foglaltak szerint jár el a biztosítások elszámolása tekintetében.

Az ügyfél tűz- és elemi károkra vonatkozó vagyonbiztosítási szerződést kötött a biztosítóval, a biztosítási időszak 2015. január 1-jétől 2015. december 31-ig tart. Az ügyfél negyedéves díjfizetési esedékességet választott és az első, illetve a második negyedévre vonatkozó díjfizetési kötelezettségeinek 2015. január 22-én illetve május 6-án tesz eleget, majd május 17-én felmondja a szerződést.

A biztosítóval kötött megállapodás alapján ilyen esetben a szerződés az egyoldalú megszüntetés napján szűnik meg.

A biztosító a díjbevételeket 2015. januári illetve április havi bevételként számolja el (függetlenül attól, hogy a díjfizetési gyakoriság jelen esetben negyedév). A szerződés megszűnése hónapjában, 2015 májusában a második negyedévre elszámolt bevételt csökkenti azon összeggel, amely a május 18-június 30. közötti időtartamra esik.

Az adókötelezettség meghatározása

Az adókötelezettség megállapításához elsőként azt kell megvizsgálni, hogy az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző évben az összesített adóalap elérte-e a 8 milliárd forintot.

Amennyiben igen, az adó mértéke casco biztosításnál 15 százalék, vagyon-és balesetbiztosításnál 10 százalék az adókötelezettség egyes hónapjaiban.

Amennyiben nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának

- 100 millió forintot meg nem haladó része után a 15%-os, illetve 10%-os adómérték 25%-a,
- az 100 millió forintot meghaladó, de 700 millió forintot meg nem haladó része után a 15%-os, illetve 10%-os adómérték 50%-a,
- 700 millió forintot meghaladó része után a 15%-os, illetve 10%-os adómérték 100%-a.

Az alábbi táblázat összefoglalja az adóalaphoz tartozó, 2016. évben hatályos adómértékeket.

¹⁶ kormányrendelet 2. sz. melléklete eredménykimutatás egyes tételeire vonatkozó előírásai alapján

Biztosítás típusa	Adó alapja	Adó mértéke
Casco biztosítás	biztosítási díj	<p>- az adóalap 15 százaléka</p> <p>- azon adóalanynál, amelynek az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd Ft-ot nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának</p> <p>1.) 100 millió Ft-ot meg nem haladó része után 3,75 százalék (a 15 százalék 25 százaléka)</p> <p>2.) 100 millió Ft-ot meghaladó, de 700 millió Ft-ot meg nem haladó része után 7,5 százalék (a 15 százalék 50 százaléka)</p> <p>3.) 700 millió Ft-ot meghaladó része után 15 százalék</p>
Vagyon-és baleset-biztosítás	biztosítási díj	<p>- az adóalap 10 százaléka</p> <p>- azon adóalanynál, amelynek az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd Ft-ot nem érte el, az adó mértéke az adóelszámolás hónapja adóalapjának</p> <p>1.) 100 millió Ft-ot meg nem haladó része után 2,5 százalék (a 10 százalék 25 százaléka)</p> <p>2.) 100 millió Ft-ot meghaladó, de 700 millió Ft-ot meg nem haladó része után 5 százalék (a 10 százalék 50 százaléka)</p> <p>3.) 700 millió Ft-ot meghaladó része után 10 százalék</p>

Az alkalmazandó adókulcsok két tényezőtől függenek: 1.) az előző évi bruttó, casco-, vagyon- és balesetbiztosításból származó biztosítási díj összege 2.) az adóelszámolás hónapja adóalapjának összege.

A kedvezményes adókulcsok a sávokban olyan arányban alkalmazandóak az egyes biztosítási ágaknál, amekkora arányt adott hónapban a casco-, illetve vagyon- és balesetbiztosítási szolgáltatások díja a teljes havi adóalapban képvisel.

Példa:

A biztosító 2015. adóévi összesített adóalapja 4 milliárd forint.

A 2016. február hónapra eső adóalap 570 millió forint, ebből 360 millió forint casco-biztosításból származik, 210 millió forint vagyonbiztosításból.

Mivel az előző évi összesített adóalap nem érte el a 8 milliárd forintot, a februári adóalapnál a főszabálynál kedvezőbb, sávós adómértékek alkalmazhatóak.

Az adóalap 12/19-ed része (360/570) származik casco-, míg 7/19-ed (210/570) része vagyonbiztosításból, az adóalap 100 millió forintot meg nem haladó részéből ilyen arányt képviselnek az egyes adóköteles biztosítási díjak (a casco-biztosításból származó díjbevételből 63,16 millió Ft tartozik ide, míg a vagyonbiztosításból 36,84 millió Ft).

Az erre eső adó mértéke (63,16 millió x 3,75%) 2,37 millió, illetve (36,84 x 2,5%) 0,92 millió Ft, azaz összesen 3,29 millió Ft.

A következő adósávba 470 millió Ft jut, amelyből a casco biztosítás díjbevétele (360 millió – 63,16 millió) 296,84 millió Ft, míg a vagyonbiztosítás díjbevétele (210 millió – 36,84 millió) 173,16 millió Ft.

A casco biztosításból származó díjbevétel utáni, középső sávra jutó adó (296,84 millió x 7,5%) 22,26 millió Ft, vagyonbiztosításnál pedig (173,16 x 5%) 8,66 millió Ft.

A 2016. februári biztosítási adóköteles díjbevételek utáni biztosítási adó összege (3,29 millió + 22,26 millió + 8,66 millió) 34,21 millió forint.

3. Az adó megállapítása

A biztosító az **adót a biztosítási díj, díjrészlet elszámolása hónapját követő hónap 20. napjáig** – azaz legkorábban 2016. február 20-ig – **állapítja meg, vallja be** az állami adóhatóság által rendszeresített **1620 nyomtatványon** és ezen időpontig **fizeti meg**. A biztosítási adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adóhatóság látja el.

A biztosítási adót a **NAV Biztosítási adó bevételi számlára – HU21-10032000-01076318-00000000** – kell teljesíteni (adónemkód 200).

Nemzeti Adó- és Vámhivatal